

2.5 Programma 5 Onderwijs

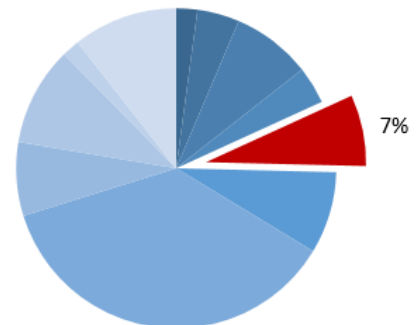
Taakvelden

Openbaar basisonderwijs

Onderwijshuisvesting

Onderwijsbeleid en leerlingenzaken

Lasten (100% = totale rekening)

2.5.1 Wat hebben we bereikt met het programma Onderwijs?

Doel

'Gorinchem zorgt voor een optimale leeromgeving voor elke leerling.'

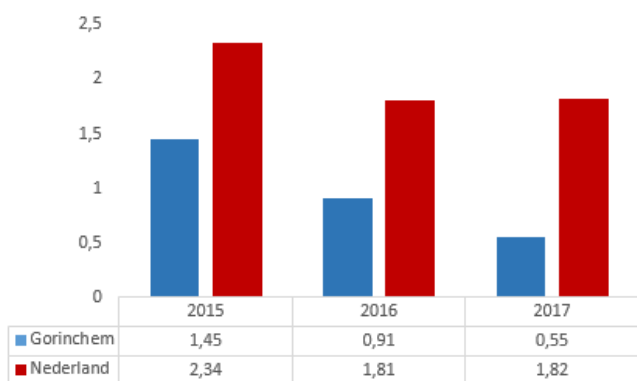
Vastgesteld beleid

Beleidskader	Vastgesteld door de raad in
Beleidsnota Brede Scholen	2011
Integraal Huisvestingsplan (IHP) Onderwijs	2011
- IHP Voorgezet onderwijs	2014
- IHP Speciaal Onderwijs	2015
- IHP Gorinchem-Oost	2017

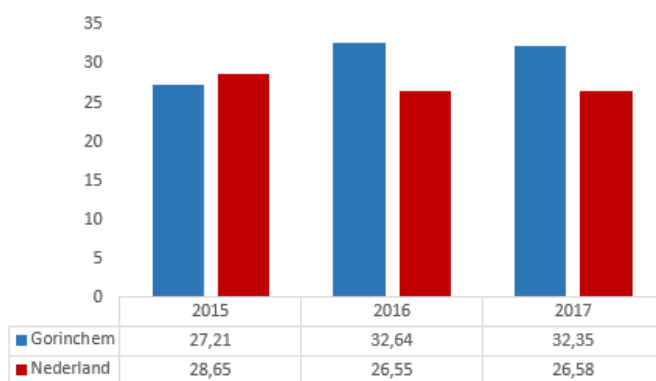
Maatschappelijke effecten

Indicator	B/F	Gerealiseerd	Soort
Absoluut verzuim <i>Leerplichtigen die niet staan ingeschreven op een school</i>	B	Aantal per 1.000 leerlingen in de leeftijd van 15-18 jaar	PI
Relatief verzuim <i>Leerplichtigen die zijn ingeschreven op een school maar ongeoorloofd afwezig</i>	B	Aantal per 1.000 leerlingen in de leeftijd van 15-18 jaar	PI
Vroegtijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie (VSV-ers)	B	% van het aantal leerlingen in de leeftijd van 12-23 jaar	PI

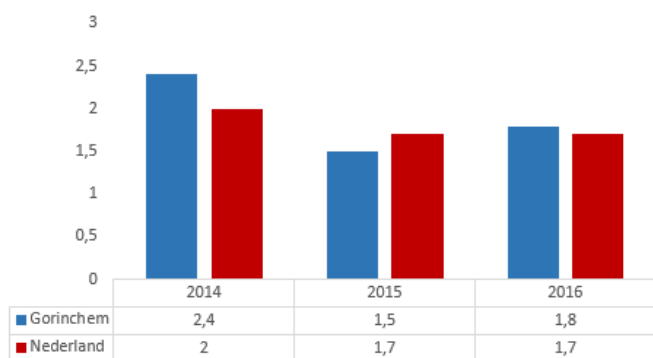
Absoluut verzuim

Relatief verzuim

Voortijdige schoolverlaters

2.5.2 Wat hebben we daarvoor gedaan?

Concrete acties

Onderwerp	Realisatie 2017
Leerplicht	Vanuit de DG&J is de pilot last onder dwangsom uitgevoerd, waardoor schoolverzuim wordt aangepakt. Dit gebeurt in samenwerking met het jeugdteam en sociaal team.
Integraal Kind Centra (IKC)	Het eerste IKC is in gebruik genomen in de brede school Merweplein.
IHP	<p>IHP-Primair Onderwijs: in mei 2017 is vastgesteld wat er gaat gebeuren met de basisscholen in Gorinchem-Oost/Hoog Dalem: namelijk nieuwbouw voor een brede school in Hoog Dalem, uitbreiding Jenaplanschool, renovatie, optimalisatie en verduurzaming van de bestaande schoolgebouwen in Gorinchem-Oost.</p> <p>IHP-Voortgezet onderwijs: de besluitvorming Sg. Gomarus is afgerond waardoor de (beperkte) uitbreiding van de hoofdlocatie aan de Hoefslag kan worden uitgevoerd en er een dependance van Gomarus komt in Zaltbommel.</p> <p>IHP- Speciaal Onderwijs: de schoolgebouwen van het speciaal onderwijs zijn gerenoveerd.</p>
Ondernemersprijs voor scholieren	De eerste ondernemersprijs voor scholieren is in juni 2017 uitgereikt aan Ian van der Loo met Illcustoms waar sneakers en exclusieve merkkleding een tweede leven krijgen.
Visie op onderwijs in Gorinchem	Het traject is in 2017 gestart en gezamenlijk met het onderwijsveld wordt de visie op onderwijs verder uitgewerkt.
Zomerschool verbreden	De Zomerschool biedt aan leerlingen (van 9 tot 18 jaar) extra onderwijstijd. Dit zorgt voor continuïteit in het onderwijsproces tijdens de zomerperiode. Naast extra Nederlandse taal is ook ingezet op: integratie, verhogen van de weerbaarheid, sociale vaardigheden, zelfredzaamheid en vitaal burgerschap. Uiteindelijk waren alle vijf weken volgeboekt met 15 leerlingen per week. Betreffende leerlingen hebben (1 of 2 weken lang) een programma gevolgd.
Thuis nabij Onderwijs	Na intensief overleg met Yulius blijft zowel het speciaal onderwijs als voortgezet speciaal onderwijs als onderwijsaanbod behouden voor Gorinchem. Een campus voor primair speciaal onderwijs is gerealiseerd in het scholengebied Dr. Hiemstralaan/Dr. Bauerstraat.
Hoger beroepsonderwijs (HBO)	Een HBO-opleiding voor ICT, Da Vinci, is in september 2017 gestart. Drie HBO-initiatieven (ICT, Composieten en Liberal Arts & Sciences) zijn in oktober tijdens een Informatie & Ontmoeting parallelsessie gepresenteerd. Op 21 december is een intentieovereenkomst ondertekend voor de mogelijke vestiging van een HBO Liberal Arts & Sciences. De gemeente en de stichting Hoger Onderwijs Gorinchem werken op deze manier samen aan de komst van een HBO Liberal Arts & Sciences in Gorinchem.
Onderwijs aan vluchtelingen	In 2017 hebben gemiddeld 120 leerlingen (statushouders en azc-leerlingen) deelgenomen aan de Internationale Schakelklas (ISK). In ieder geval tot eind 2018 is voorzien in de huisvesting.
Voortijdig School Verlaten (VSV)	In 2017 hebben wij ingezet op activiteiten om het aantal VSV-ers verder terug te dringen.

Reguliere taken

Onderwerp	Reguliere taken
Leerplicht	Vanuit de uitvoerende DG&J wordt de problematiek rondom schoolverzuim actief benaderd door middel van onder andere een persoonlijke aanpak van informeren, coachen, adviseren en stimuleren. Er zijn concretere afspraken gemaakt met de scholen en dan met name met het mbo, waardoor zoveel mogelijk thuiszitters of ongeoorloofd verzuim wordt voorkomen.
Onderwijs	De DG&J zorgt in samenwerking met de regio ZHZ-gemeenten voor de uitvoering van een deel van de onderwijswetgeving, bijvoorbeeld op het gebied van de leerplicht en startkwalificaties.
Leerlingenvervoer	Er is voor 68 leerlingen met een beperking het schoolvervoer van en naar school geregeld.
Integraal huisvestingsplan	Via het Integraal Huisvestingsplan wordt door de gemeente kwalitatief goede, gevarieerde en gespreide onderwijshuisvesting gefaciliteerd. Er zijn o.a. 2 scholen voor speciaal onderwijs gerenoveerd.
Brede scholenbeleid algemeen	We zijn gestart met de evaluatie van het brede scholenbeleid dat in 2011 is opgesteld. Deze opdracht is gecombineerd met de evaluatie van de buurthuizen tot de evaluatie buurthuisfunctie brede scholen en buurthuizen. In eerste instantie is er gestart met het wijkprofiel (de buurthuisfunctie). In 2018 worden de overige profielen van de brede school (zorgprofiel, kansenprofiel, opvangprofiel en verrijkingprofiel) ook geëvalueerd. Uiteindelijk moeten beide evaluaties leiden tot een doorontwikkeling van het beleid.
Onderwijsachterstandenbeleid (OAB)	De uitvoering van het OAB (het voorkomen en bestrijden van leerachterstanden onder 0-12 jarigen) is gecontinueerd. Dit is bereikt door een veelheid aan preventieve activiteiten te organiseren binnen het domein van taal, rekenen, sociaal emotionele ontwikkeling en motoriek (zoals schakelklassen, boekenpret, peutercafé, voorschool, logopedie, taalprojecten, etc).

2.5.3 Wat heeft dit gekost?

Exploitatie (bedragen x € 1.000 V = voordeel en N = nadeel)	Jaar- rekening 2016	Begroting primitief 2017	Begroting na wijziging 2017	Jaar- rekening 2017	Vershil
TV41 Openbaar basisonderwijs	186	227	227	238	11 N
TV42 Onderwijshuisvesting	3.585	3.466	3.430	3.412	18 V
TV43 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	6.653	4.904	5.393	5.176	217 V
Lasten Onderwijs	10.424	8.597	9.050	8.825	224 V
TV42 Onderwijshuisvesting	190	181	194	174	20 N
TV43 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	2.612	2.346	2.237	2.672	436 V
Baten Onderwijs	2.803	2.527	2.430	2.846	416 V
Totaal saldo van baten en lasten	-7.621	-6.070	-6.619	-5.979	640 V
Stortingen reserves	0	0	0	0	0 V
Onttrekkingen reserves	0	0	0	0	0 V
Resultaat	-7.621	-6.070	-6.619	-5.979	640 V

TV43 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken

Voordelen lasten met name onderhoud gebouwen onderwijs en leerlingenvervoer:

Door langdurige/definitieve leegstand (Dr. Bauerstraat 154-156, Dr. Hiemstralaan 24-24a) en sloop (Kennelweg 8) van diverse onderwijslocaties zijn er in 2017 geen of lagere exploitatielasten voor energie, schoonmaak en onderhoud

en voor onderhoudsbudgetten technisch onderhoud en schilderwerk geweest. Voor de overige locaties heeft de eindafrekening over 2017 voor energie nog niet plaatsgevonden. Deze lasten worden in 2018 meegenomen. Bovenstaande leidt tot een onderuitputting van c.a. € 108.000 op de exploitatiebudgetten 2017.

Ook de exploitatielasten voor de gemeentelijke gymzalen vallen c.a. € 24.000 lager uit dan begroot. Dit wordt met name veroorzaakt door de eindafrekening 2017 voor energie, welke nog niet heeft plaatsgevonden en in 2018 wordt afgerekend.

Jaarlijks worden de onderhoudsvoorzieningen beschouwd op nut en noodzaak. Indien onderhoudswerkzaamheden niet of voordeliger zijn uitgevoerd en/of door ontwikkelingen ook niet worden doorgeschoven, dan kan een deel van de hiervoor gevormde voorziening vrijvallen. Dit zorgt in het geval van de gemeentelijke gymzalen voor een incidentele meevaller van c.a. € 65.000 die niet was begroot.

In vergelijking met voorgaande jaren zijn er minder leerlingen met een vervoersvergoeding en ook minder leerlingen die gebruik maken van het aangepast vervoer. Dat heeft o.a. te maken met minder aanvragen in het kader van Passend Onderwijs en het feit dat er sprake is van een krimp in het totaal aantal leerlingen. Voor 2017 betekent dit lagere lasten van c.a. € 64.000 dan de oorspronkelijke raming van c.a. € 295.000.

Vanuit de arbeidsmarktregio is een budget van € 30.000 ontvangen voor het programma 'Eigen Kracht'. Dit programma betreft een activeringsinitiatief voor vrouwen met een afstand tot de arbeidsmarkt. De participatie van vrouwen op de arbeidsmarkt is relatief laag. De initiatieven zijn gericht op het ontwikkelen van aanwezig potentieel aan talenten. Daarnaast moeten de initiatieven de economische zelfredzaamheid van vrouwen vergroten. Wij stellen voor om deze € 30.000 via resultaatbestemming beschikbaar te houden zodat het programma in 2018 uitgevoerd kan worden.

Voordelen (onvoorziene) baten

De brede school Schuttersplein wordt gebruikt door een aantal partijen, waaronder het schoolbestuur Logos voor protestants christelijk onderwijs. Het schoolbestuur betaalt vanaf 2017 een jaarlijkse bijdrage aan de gemeente voor het groot onderhoud dat volgens een meerjarenonderhoudsplan door de gemeente wordt uitgevoerd. Deze bijdrage is (nog) niet geraamd en zorgt voor hogere baten van c.a. € 40.000. Deze bijdrage wordt verrekend met de jaarlijkse storting in de onderhoudsvoorziening groot onderhoud.

Voor de projecten Arbeidstoeleiding PrO-vso en ESF Arbeidsmarktregio Gorinchem hebben wij in 2017 respectievelijk c.a. € 142.000 en c.a. € 174.000 ontvangen. Dit bedrag was niet geraamd en zorgt voor een incidenteel hogere baat van c.a. € 315.000. De arbeidsmarktregio Gorinchem zet zich in voor de bestrijding van (jeugd)werkloosheid en de arbeidstoeleiding van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Met behulp van deze ESF-subsidie kunnen jongeren worden begeleid bij het vinden van de juiste opleiding of baan en kan aandacht worden besteed aan mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Voorbeelden van activiteiten die dankzij ESF-subsidie kunnen worden uitgevoerd zijn het begeleiden van jongeren op zoek naar werk of een opleiding, het begeleiden van cliënten gericht op uitstroom naar werk, het begeleiden van vreemdelingen als (voorwaardelijke) opstap naar werk en het verstrekken van plaatsingssubsidies om arbeidsinpassing mogelijk te maken. Projectactiviteiten:

1. Bestrijding Jeugdwerkloosheid (begeleiding/activiteiten jongeren naar werk/opleiding, matchmaker)
2. Aansluiting speciaal onderwijs op arbeidsmarkt (aanpak Vso/Pro; aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt)
3. Vergroten mogelijkheden arbeidsinpassing (begeleiding/activiteiten gericht op uitstroom, plaatsingssubsidies)

Deze ESF subsidie is doorbetaald aan de schoolbesturen en Avres, die deze regelingen uitvoeren.

Als centrumgemeente voor de Arbeidsmarktregio AV heeft de gemeente Gorinchem in het verleden € 208.000 van het rijk ontvangen om meer kwetsbare jongeren die een uitkering en geen startkwalificatie hebben, naar werk te bemiddelen. Avres heeft hiervoor een projectplan opgesteld dat in 2018 wordt uitgevoerd. Omdat hier in 2017 geen kosten zijn gemaakt, ontstaat een incidenteel overschot van € 208.000. Daarom wordt voorgesteld om via een bestemmingsvoorstel deze middelen voor de aanpak van Jeugdwerkloosheid te bestemmen voor 2018.

Ook hebben wij als centrumgemeente Arbeidsmarktregio in 2017 een bijdrage van c.a. € 89.000 van het rijk ontvangen als stimulans om de bestaande kansen voor bemiddeling van werkloze werkzoekenden beter te benutten (Impuls klantprofielen). Avres voert dit beleid voor de regio uit. Daarom wordt voorgesteld om ook dit overschot ad € 89.000 via een bestemmingsvoorstel mee te nemen naar 2018.

Subsidies (bedragen x € 1.000)	Bedrag
Stichting Aanlegsteiger, peuterspeelzalen	84
Stichting Kindercentra Gorinchem, peuterspeelzalen	1.078

Investerings (bedragen x € 1.000 V = Voordeel en N = Nadeel)	Budget	Realisatie t/m 2016	Realisatie 2017	Totaal realisatie	Verschil	Gereed
Lasten						
De Rotonde en Yulius	1.853	148	1.649	1.797	56 V	
Yulius aanpassen Merwedekanaal 8a IHP 2014	150	-	-	-	150 V	
Buitenruimte Rotonde Stalkaarsen	-	-	10	10	10 N	
Gomarus uitbreiding IHP 2014	4.400	-	-	-	4.400 V	
Brede school Schuttersplein	9.811	9.818	222	10.033	222 N	ja
IHP Gorinchem-Oost 2017	7.500	-	-	7	7.493 V	
Totaal Lasten	23.714	9.966	1.881	11.847	11.867 V	
Baten						
Gomarus uitbreiding IHP 2014	750	-	-	-	750 N	
Brede school Schuttersplein	-	240	-	240	240 V	ja
Totaal Baten	750	240	-	240	510 N	
Totaal investeringen	22.964	9.726	1.881	11.607	11.357 V	

De Rotonde en Yulius

De gerenoveerde locatie Bauerstraat/Hiemstralaan voor de clustering speciaal onderwijs Rotonde/Yulius is in 2017 opgeleverd, maar de definitieve afrekening moet nog plaatsvinden.

Yulius aanpassen Merwedekanaal 8a IHP 2014

Yulius maakt gebruik van de locatie Merwedekanaal. Met de beoogde aanpassing van Merwedekanaal 8a (€ 150.000) wordt een pas op de plaats gemaakt in afwachting van meer duidelijkheid over de toekomstige huisvestingssituatie van Yulius. Dit krediet dient daarom gehandhaafd te worden.

Gomarus uitbreiding IHP 2014

In het kader van de uitvoering van het IHP Voortgezet Onderwijs 2011 is door de gemeenteraad op 5 oktober 2017 (raadsvoorstel 17-1869) een besluit genomen over de uitbreiding van Gomarus en het 'oormerken' van het restantkrediet voor het IHP-Voortgezet onderwijs. Dit restantkrediet ter hoogte van € 2,4 mln. wordt ingezet voor duurzaamheidsaspecten aan schoolgebouwen, passend onderwijs, een eventuele aanpassing van het toegekende normbudget voor de uitbreiding van Gomarus op basis van marktwerking en de ontwikkelingen bij Het Gilde. Het krediet dient daarom gehandhaafd te worden.

IHP Gorinchem-Oost 2017

Conform raadsbesluit van 18 mei 2017 omtrent het IHP Gorinchem Oost zal in 2018 met een aantal onderdelen worden gestart. Voor wat betreft de brede school Hoog Dalem wordt op dit moment onderzocht welke voorzieningen er nodig zijn. Het krediet dient te worden gehandhaafd.

Brede school Schuttersplein

Brede school Schuttersplein is per saldo binnen het investeringskrediet afgerond en kan worden afgesloten.

2.5.4 Met wie hebben we dit samen gedaan?

Partijen die een bijdrage leveren aan dit programma zijn:

- GR DG&J
- Diverse schoolbesturen